

Modrá Lanovka

~ ČASOPIS O TATRÁCH ~

číslo **1** Leto 2020

O výletoch do divočiny

MAŤO a **MIŠO**
rozprávajú o pozorovaní
MEDVEĎOV

str. 2

Tatranec nafotil úchvatnú
polárnu žiaru - str. 6

O poslednom
furmanovi Tatier - str. 10

Tatry objavujú
svetoví filmári - str. 12

Ivan Urbanovič
– všetci spolu - str. 12

Z hráča prestúpil
na kapitána - str. 14

Do Smokovca
sa vrátil Huschwai - str. 15

Ľuďom ukazujú ŽIVOT MEDVEĎOV

O pozorovaní divých zvierat v Tatrách rozpráva Michal Haring a Martin Peleš

NIKEDY SA POŠASTÍ VIDIET AJ JEDINCE V RUII. FOTO: PETER OROLIN.

Aké to je pozorovať medvede? Čo na tom ľudia najviac láka? Dá sa vidieť aj vlk? Ako by sa dal pomerne rýchlo vyriešiť problém kontajnerových jedincov? Ako sa z Bratislavčana stáva Tatranec?

Z posedenia s Mišom Haringom a Martinom Pelešom sa vyklulo to pútavé rozprávanie, keď človek rýchlo začne zatajovať dych. Mišo a Maťo sú kamaráti z VŠ, ktorí svoj profesionálny život zasvätili práci s medveďom hnedým. Popri nej si zaumienili bližšie s touto šelmou zoznamovať aj nás ostatných.

Chodíte s ľuďmi pozorovať medvede. Umožňujete im spoznať tajomstvá ich života. Ako to všetko prebieha?

MICHAL: Veľmi nás zaujala idea „Prírodného turizmu“ a snažíme sa ju naplniť aj pozorovaním divo žijúcich zvierat vrátane medveda.

MARTIN: Organizujeme náučné výlety do prírody, približujeme ju ľuďom takú, aká je, prispievame našimi poznatkami. Ide o to, že bežný človek si v nej veľa vecí nevšimne a my ich mu ukážeme.

MICHAL HARING
A MARTIN PELEŠ

PRE LEPŠIU PREDSTAVU O VEĽKOSTI MEDVEĎÍCH LÁB, MARTIN NOSÍ VEĽKOSŤ 45.

Čo napríklad?

MARTIN: Rôzne zvieratá a ich pobytové znaky. Často vôbec netreba ísť ďaleko do neprístupnej divočiny, veľa sa dá vidieť z turistického chodníka. Stačí len vedieť, kedy počas roka čo ktoré zviera robí a obľubuje. Či ho nájdeš na lúke, alebo v lese.

MICHAL: Keď ale hovoríme o medveďoch, tak ľuďom ukazujeme napríklad aj takzvané medvedie stromy.

Čo sú to medvedie stromy?

MARTIN: Pre medvede ide o akési telefónne búdky, cez ktoré komunikujú s ostatnými medveďmi bez toho, aby sa museli stretnúť. Zanechávajú na nich rôzne znaky, ako pachy, škrabance, srst', záhrzy.

Ostatné medvede potom tieto signály prečítajú?

MARTIN: Presne tak. Napríklad, samica zistí, aké samce sa pohybujú v okolí, mladý medveď

zase, či tam má zmysel hľadať partnerku, alebo sa dovŕpi, že je tam už iný samec, a podobne.

Ten mladší samec potom podľa stromu pochopí, že má ísť radšej preč?

MICHAL: Do takej hĺbky ešte túto komunikáciu vedci nerozšifrovali. Zatiaľ skôr vieme, že áno, komunikujú, takto oznamujú svoju prítomnosť.

Je to ale pravda? Ja by som si naozaj nevšimol, že ide o medvedí strom ...

MICHAL: Keby aj áno, my sa pri ňom zastavíme a všetko vysvetľujeme. Takéto tématické zastávky trvajú aj 15 minút a ľudia ich milujú. Informácie o medveďoch dokonca potom šíria ďalej svojím známym a kamarátom (smiech ...).

Výletom teda získajú akýsi pomyselný certifikát vedomostí o medveďoch?

MARTIN: Veru, dozvedia sa toho dosť. Prejdeme s nimi kompletnú ekológiu medveda, jeho stravovacie návyky, čo robí v tej, či onej časti roka, ako sa vie správať. Kolko medveďov máme a aké sú veľké, a tak ďalej.

MICHAL: Popri množstve získaných informácií a zaujímavostí je pozorovanie medveda na náučnom výlete v istom zmysle tá pomyselná čerešnička na torte.

PRÍRODNÝ TURIZMUS

Čo vás najviac láka na tomto, pomaly už svetovom hnutí?

MARTIN: Keď vidíš, ako ľudia v Tatrách, podporovaní reklamou konzumujú pomaly už len ten tvrdý turizmus, teda aktivity, vyžadujúce nejakú infraštruktúru, stavby, ... , láka nás ukázať im aj iné Tatry, tie bez zásahov do prírody. Často len samotným pohybom v nej zažiješ oveľa intenzívnejšie zážitky.

Propagátor prírodného turizmu Vlado Vančura hovorí, že o ňom hovoríme vtedy, ak stretnutie s nejakým zvieratom nie je garantované, neláka sa

ZAZRIEŤ VLKA JE EXTRÉMNE VZÁČNE, AVŠAK NIE NEMOŽNÉ.

KTOŽE JE TO VO VODE? MAŤO S MIŠOM VEDIA, KDE A KEDY MÁTE NAJVYŠIE ŠANCE TOHTO PLAVCA VIDIEŤ.

návnadami. A ak sa zvieria nakoniec neobjaví, nič zlé sa nedeje, veď ste v autentickej prírode. Čo si o tom myslíte vy?

MARTIN: Absolútne súhlasím. Práve tým sa odlišujeme od iných v Európe, ale aj na Slovensku. Medvede nikdy ničím nelákame, ale ideme za nimi. S lákanými naučenými medvedmi sa vytráca prirodzenosť.

MICHAL: Na druhej strane ľudia toho medveďa chcú vidieť. My sme si to nastavili tak, že máme tie lokality tak nachodené, že napríklad minulý rok máme pomer 13 výletov z 15-ich, keď sme medveďa videli.

To sa blížite k 90 %. Ak sa predsa ľudia ocitnú v tých dvoch výletoch bez medveďa, hnevajú sa? Sú smutní?

MARTIN: Naša skúsenosť je, že nie, lebo aj v takom prípade majú deň preplnený zážitkami, informáciami, či pozorovaním iných zvierat.

MICHAL: Skôr reagujú tak, že sa im výlet páčil. Až tak, že prídu ešte raz a možno ho už uvidia. Naše výlety nie sú o tom, že ideme niekde kempovať na dva dni a čakáme na zvieru, ale sme na výlete plnom rôznych aktivít. Máme kvalitnú pozorovaciu techniku. Pozorujeme bez vyrušovania zvierat.

To som sa chcel opýtať. Nevyčítajú vám ortodoxní ochranári, že pozorovaním vyrušujete zvieratá?

MARTIN: Vo väčšine prípadov medvede ani nezaregistrujú našu prítomnosť. My ani nejde mimo turistické chodníky. Skôr je to naopak, že popri nás prejde viac turistov a zbadajú, že my niečo pozorujeme, len oni nevedia, čo (smiech...).

Naozaj?

MARTIN: Občas sa prihovoria, spýtajú, čo robíme. Nazrieť do ďalekohľadu dáme aj im.

S MIŠOM A MAŤOM VÁM HROZÍ JEDNO VEĽKÉ RIZIKO! OKO SA VÁM PRILEPÍ NA ĎALEKOHLAD, AŽ HO OD NEHO NEVIETE ODRHNÚŤ.

ŠTEHLÍK PESTRÝ. MNOHÉ OPEREN-CE DOKÁŽEME PRIVOLAŤ ZVUKMI.

Kolko času môže človek na vašom výlete pozorovať medveďa?

MARTIN: Niekedy aj hodiny, niekedy to je rádo vo minútach, niekedy aj kratšie, lebo zvieru je v pohybe.

Akú techniku používate?

MARTIN: Monokulár s veľkým priblížením a klasické kvalitné ďalekohľady.

Na akú vzdialenosť ich zvyčajne pozorujete?

MARTIN: Aj to sa líši. Spravidla je to v stovkách metrov. Od tej stovky sa to môže predĺžiť aj na kilometer, ale vďaka technike je i to bez problému.

NEMCOVI SPLNILI SEN

Kladú ľudia otázky?

MICHAL: Znova, veľmi sa to líši. Ľudia z mesta, ktorí dlho neboli v prírode, zažívajú až taký wow efekt. Sú tak nadšení zo všetkého, čo vidia, že sa ani nepýtajú. Pozorujú a počúvajú.

MARTIN: Tu spomeniem jedného Nemca, čo prechodil päť národných parkov v USA, len

JEDNI Z NAJVĎAČNEJŠÍCH POSLUCHÁČOV V TERÉNE SÚ ŠKOLÁCI.

aby videl medveďa. No nepodarilo sa mu to, čo je aj zvláštne, lebo v amerických parkoch sa celkom dá. No a s nami videl v ten deň až päť medvedov. Na jeho nadšenie nezabudneme (smiech ...).

A potom sú turisti, ktorí sa veľa pýtajú?

MARTIN: Napríklad ľudia, ktorí takéto výlety vyslovene vyhľadávajú a majú ich pochodené na viacerých kontinentoch. Tam debata zachádza i do väčších detailov, aj do odbornej roviny. Niekedy sú to aj ľudia, ktorí robia to isté čo my a od nich sa aj my niečo naučíme.

Vy ste do ponuky postupne pridali ďalšie výlety. Aké a prečo?

Všetko sa u nás vyvíja nejako samo a prirodzene, nič ani nemusíme vymýšľať. Keď sme videli záujem ľudí o naše rozprávanie aj pri iných témach, bol k novinkám len krôčik. Napríklad ľudia si obľúbili vlčí a medvedí výlet.

O čo ide pri nich?

Prioritou tu nie je dané zvieru pozorovať. Veď takého vlka je čo i len zazrieť celkom náročné. Ľudí veľmi zaujme už len to, keď ich do prostredia týchto zvierat zoberieme a ukážeme im jeho pobytové znaky ako trus, stopy.

Na vašom webe som videl tiež svište a kamziky. Chodíte s ľuďmi pozorovať aj ich?

Áno, pri nich nám pomáha technika, nemusíme loziť za nimi veľmi vysoko. Veľa fascinujúcich zvierat však nájdete aj v podhorí za vaším domom, nie je to len o vysokohorskom pásme. **Myslíš napríklad vtákov? Z tých máte na Instagrame tiež pekné snímky.**

MICHAL: Áno, operence máme celkom radi.

MARTIN: Z hľadiska našej činnosti sú veľmi vďačné i tým, že sú všade a pomôžu nám, ak sa náhodou ten medveď neukáže. Môžeš si ich dokonca privolať.

To sa dá?

MARTIN: No, treba mu zaspievať jeho melódiu a on sa potom ukáže.

To sa ale asi treba naučiť. Také ľahké to nebude?

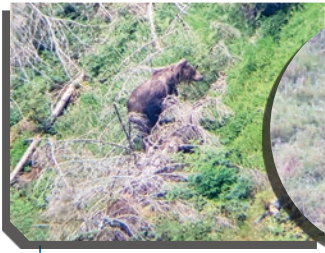
MARTIN: Samozrejme. Konkrétne v tomto sa ešte stále zdokonaľujeme (smiech).

PREDNÁŠKY

Začali ste v tatranských hoteloch robiť prednášky. Súvisia s vašimi výletmi?

MARTIN: Áno. Húťali sme, čo robiť, ak nám vyslovene nepraje počasie a prednášky sa ujali.

NA VÝLETE S MIŠOM A MAŤOM VIDÍTE MEDVEĎA V RÔZNYCH POLOHÁCH, VZDIALENOSTIACH A SITUÁCIÁCH. DOKONCA AJ BEŽAŤ ZMOKNUTÉHO. DOBRE VEDIĚT, FOTIŤ SA DÁ AJ Z ĎALEKOHLADU!

→ To znamená, že ľudia chodia?

MICHAL: Dokonca nás niekedy volajú aj z firmou, prídte vy k nám. Prednášky sú potom i zdrojom záujemcov o naše výlety. Ľudia si povedia, keď som už bol na prednáške, chcem ísť aj osobne na výlet, alebo povieť známemu.

Aj na marketing som sa chcel spýtať. Máte web, Facebook, Instagram. Čo najviac funguje?

MARTIN: Reklama z úst do úst, či už z prednášky, alebo niekoho, kto už bol na výlete.

MICHAL: My to ani nechceme siliť a robiť nejaké veľké náборы. S medveďmi robíme aj iné aktivity, ako napríklad spoluprácu s ochranármi, či vedeckú činnosť, čas máme preto limitovaný.

MARTIN: Výborné ale je, že všetky tieto aktivity sa dopĺňajú. Tak máme najnovšie poznatky a využívame ich aj pri výletoch.

MICHAL: Tiež sme zistili, že menšia skupina klientov je lepšia. V menšom počte dostanú od nás viac, výlet je pre nich intenzívnejší.

Aká je ideálna skupina?

MARTIN: Jedno auto. Ja ako sprievodca a traja až štyria klienti.

MICHAL: Viac ľudí spôsobuje aj väčší hluk, čo je ďalšia nevýhoda.

AKO SA DOSTALI K MEDVEĎOM?

Obaja ste študovali na Ústave vysokohorskej biológie v Tatranskej Javorine strážcovstvo prírody. Aké to bolo?

MARTIN: Extrémne všestranné. Od ekológie, zoológie, botaniky, geológie tam boli predmety ako horolezectvo, skialpinizmus, jazda na koni. Samozrejme aj právne veci a legislatíva.

Chémia a biológia sa vám vyhla?

Ale kdeže, biológiu tam treba prelúskat' aj na molekulárnej úrovni.

Á TU JE RYS V PLNEJ NÁDHERE. JE TO RADOŠŤ MÔČŤ HO NASNÍMAŤ.

RYŠIE STOPY. MARTIN S MIŠOM ICH SPOZNAJÚ OKAMŽITE.

Ako sa stalo, že jeden i druhý sa začal špecializovať na medveďe? Viem, že Michal predtým skúmal raky.

MARTIN: Medveďe som stretával pri tatranských chatách a začali ma fascinovať. Keď som sa počas štúdia dostal k ich skúmaniu, bolo rozhodnuté (smiech).

MICHAL: U mňa bola prelomom prednáška amerického odborníka na medveďe Grega Losinského „Bears & Beers“ tu v Tatrách. Po nej prišla dlhá osobná debata, mnoho emailov, návšteva v Yellowstone. To už som vedel, že chceme „robiť“ medveďe. Začal som v Spoločnosti pre výskum, vzdelávanie a spoložitie s prírodou a išlo to hlbšie a hlbšie.

ŠKRABANCE NA MEDVEĎOM STROME.

Kam hlbšie?

MARTIN: Nedávno nás napríklad oslovila WWF, či by sme nespoločnili so štátnou ochranou prírody ako členovia zásahového tímu pre medveďa hnedého. Povedali sme áno, je to veľká profesionálna výzva.

NÓRSKE DOBRODRUŽSTVO

Spoločne máte aj to, že časť štúdiá ste absolvovali v Nórsku. Aké to bolo?

MARTIN: Plné zážitkov, poznatkov, či už vďaka ich školskému systému, alebo nádhernej prírode.

Čo vás na nórskom univerzitnom systéme zaujalo?

MARTIN: Okamžitý dotyk s vedeckou praxou. Vybral som si napríklad predmet, týkajúci sa života bobrov. Dostal som čln, benzín, termokamera, mapu a šup ho na riekku skúmať bobry. Hneď sme písali aj vedecké výstupy.

MICHAL: Ja som šiel do Nórska kvôli profesorovi Andreasovi Zedrosserovi, odborníkovi na kontajnerové medveďe. Mňa tam zaujala

možnosť študentov pracovať s veľkými vedeckými kapacitami. Hneď vedľa Andreeasa sedel napríklad Frank Rosel, veľký expert na bobry, obďaleč Jan Heggenes, človek, ktorý vie všetko o rybách.

ČO ROBIŤ, ABY MEDVEĎE NECHODILI NA SÍDLISKÁ?

Spomenuli ste kontajnerové medveďe. V Tatrách je to veľká téma. Takmer vždy sa ale debata skončí pri ich premnožení a odstrele. Nechceme navádzať na odpoveď, ale je toto cesta?

MARTIN: To je práve ten základný omyl. Otázka vôbec neznie, či je ich veľa, alebo málo.

Čo je teda problém?

MARTIN: Príčina, prečo schádzajú bližšie k ľuďom. Medveď je veľmi inteligentné zviera a ak mu dáme možnosť jednoduchej obživy, tak ju samozrejme využije. Keď si môže vybrať, že získa X kalórií poldňovým hľadaním v lese, alebo za 10 minút v kontajneri, využije samozrejme kontajner. Ak medveď nebude mať dôvod, blízko k ľuďom nebude chodiť.

Hovoríš o stopercentnom zabezpečení komunálneho odpadu pred medveďmi?

Áno, ale je tu aj druhá dôležitá vec.

Ktorá?

MARTIN: Prikrmovanie. Len v Tatranskej Lomnici v samom centre osady nájdeš niekoľko takých krmovísk.

V Tatrách však ľudia prikrmujú srnky. Mýlim sa?

MARTIN: Áno, ale ty si myslíš, že keď odnesieš srnke zvyšky zeleniny, medveď a iné zvieratá si to nevyšimnú? Veľký omyl.

MICHAL: Ja som dokonca zaznamenal prípad, keď pri jednom penzióne prikrmovali vyslovene medveďe mäsom a kosťami. Aby ho hostia videli a mali zážitok. Keď sme si vysvetlili riziká, našťastie s tým prestali.

Ľudia ale nosia srnkám zemiakové šupky s dobrým úmyslom. Chcú ich ochrániť pred mrazmi.

MARTIN: Áno, nepochybujem o dobrom úmysle. Efekt je ale opačný. Zvieratá pri pravidelnom nachádzaní prinesenej potravy začínú tolerovať prítomnosť človeka, jeho pachy. Ak sa prikrmuje profesionálne, sú to miesta vzdialené od ľudských obydlií.

Odkaz pre ľudí teda znie, prosím, neprikrmujte zvieratá. V zime v prípade núdze je o ne postarané?

Áno, presne tak. Aj tá núdza nepríde len tak ľahko, ako sa laikom môže zdať. Divé zvieratá sa vedú o seba postarať. Jednoducho, ak medveď v osade nenájdu žiadnu potravu, nemajú dôvod tam chodiť.

KTO JE

Michal HARING a Martin PELEŠ?

■ Profesionálne sa venujú medveďom a stopovaniu zveri. Vyštudovali odbor Stráž prírody na Žilinskej univerzite.

■ **Michal** pokračoval magisterským štúdiom v Nórsku, ktoré zakončil prácou o útokoch medveďa na človeka. Istý čas sa venoval výskumu rakov pri Častej. Pôsobil v Slovak Wildlife Society (SWS), spolupracuje s rôznymi zahraničnými organizáciami ohľadne medveďov.

■ **Martin** strávil počas štúdií niekoľko sezón prácou na vysokohorských chatách. SWS naposledy pomáhal s projektom Biela divočina. Počas magisterského štúdia sa venoval životu medveďa hnedého v Západných Karpatoch.

Obaja sa stali členmi nedávno vytvoreného zásahového tímu pre medveďa. Jednou z ich úloh je monitoring takzvaných „kontajnerových“ jedincov.

Založili spoločnosť Nature Guiding, ktorá v rámci zásad prírodného turizmu cez výlety zoznamuje ľudí so životom divých zvierat. Podrobnosti nájdete na NatureGuiding.sk.

Vráťme sa k výletom. Je nejaká príhoda, na ktorú nezabudnete?

MARTIN: Azda vtedy, keď sa medveď objavil asi tak 50 metrov pred nami na chodníku. Nedbal na pravidlá cestnej premávky a nepozrel sa doľava. Nevšimol si nás a pokračoval akoby nič.

V PLNEJ ZBROJI PRIPRAVENÍ. ĎALEKOHĚADY NAŠTASTIE NEPOTREBUJÚ ŽIADNU MUNICIU.

MICHAL: Ľudia sa vtedy vylakali, tak sme ich hneď upokojili.

MARTIN: Po sekunde prišla druhá, povedzme dnes už vtipná, ale krajná reakcia. Chceli si urobiť s medveďom selfie.

Ako ste reagovali?

MARTIN: Povedali sme, nebláznite, to je divé zviera, selfie v žiadnom prípade, prosím!

Teda ide ďalšie odporúčanie, fotiť si selfička s medveďmi netreba?

MARTIN: Prosím, ani s jeleňmi, či srnkami v parkoch, líškami a inými divými zvieratami. Zbytočne sa k nim približovať je nevhodné.

Výlety robíte celoročne?

MICHAL: Áno. V zime, keď medvede spia, sme pre ľudí vymysleli napríklad stopovanie zvierat. Znova ich to zaujalo, najmä zahraničných turistov. Vo svete je to populárne.

Aký máte pomer zahraničných a slovenských klientov?

MARTIN: Je to tak pol na pol.

Baví vás to?

MICHAL: Úplne. Máme to šťastie, že je to aj naša práca.

PRÍRODNÝ TURIZMUS VÁS PRIMKNE K PRÍRODE. AJ PRETO MNOHÝCH TAK FASCINUJE.

Z BRATISLAVY DO TATIER

Keď idete na dovolenku, je to potom rušné veľkomesto, aby ste si od toho lesa oddýchlí?

MICHAL: Ani nie. Sme asi tak posadnutí prírodou, že ja si oddýchnem najviac znova v divočine, keď objavujem nové miesta (smiech).

Obaja ste pôvodne z Bratislavy. Chýba vám rodné mesto?

MICHAL: Nie, tu v Tatrách sme doma (smiech). Samozrejme, kamarátov a rodiny tam stále máme a chodíme za nimi.

MARTIN: Minule mi aj kamarát hovorí, keď ma počul vysloviť „totu parku“, že ty si už tu doma. Pravda, veď som v Tatrách už 10 rokov.

MICHAL: Mne sa síce zatiaľ také výrazy na ústa nelepia, ale cítim to podobne (smiech ...).

Inzercia

Hotel Simi Vysoké Tatry

✓ *srdci Tatranskej Lomnice*

Reštaurácia ♦ Fitness centrum ♦ Tenisová hala ♦ Ubytovanie

Poskytujeme priestor pre svadby, oslavy, kongresy, firemné akcie, workshopy, koncerty a iné podujatia. Catering.

☎ 0911 883 067

🌐 www.tatrysimi.sk

Tatranec nasnímal krásnu polárnu žiaru

Róbert Blaško sa na severe venuje vede, občas stíha aj fotografovať.

ÚCHVATNÁ POLÁRNA ŽIARA. A TERAZ SI PREDSTAVTE, ŽE TÚTO SCÉNU TAM NA TOM KAJAKU VNÍMATE NAŽIVO!

Keď Tatranec Róbert Blaško „zavesil“ na Facebook fotky polárnej žiary, mnohí ostali unesení. Prichádzali „lajky“ a obdivné komentáre. Podarilo sa mu zachytiť krásnu auróru v neobvyklých kulísach severskej prírody.

HRA S KOMPÓZÍCIOU A EXPOZÍCIOU SA PRI AURÓRE OPLATÍ TROJNÁSOBNE.

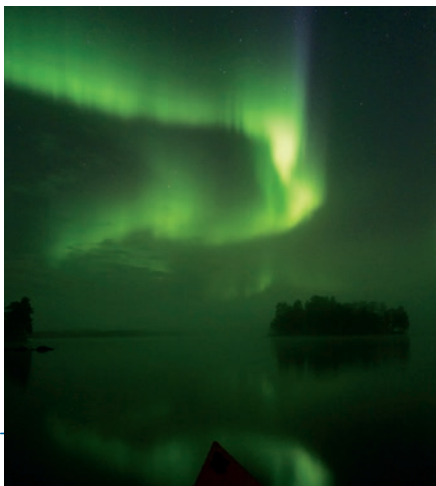
Nie len samotné snímky, ale aj príbeh, ako vznikli, sa ukázali veľmi zaujímavé. Robo Modrej Lanovke svoj zážitok s radosťou opísal.

LÁKALA HO V PERSPEKTÍVE JAZERA

Prečo auróra? „Polárna žiara je nevšedná vec. Najčastejšie vidíme jej fotky na púhej oblohe, osamotenú, len tak mimo akýkoľvek kontext. Preto ma lákalo zachytiť ju trochu inak. Z rôznych uhlov z hladiny jazera, kde vidíš vo vode jej zrkadlenie, odrazy, či kulisy stromov,“ spomína na zrod nápadu.

Robo mal teda plán. Bolo treba počkať na správnu chvíľu. Sledoval webové stránky, ktoré oznamujú, kde a kedy sa zjaví. Až takýto deň prišiel. Status predpovedal silnú auróru a zároveň dobrú viditeľnosť. Polárna žiara býva najlepšie pozorovateľná na jeseň a v zime.

AURÓRA VIE RÝCHLO MENIŤ SVOJE LÍNIE, TVAR A INTENZITU. AJ PRETO JE SNOM FOTOGRAFOV.

RÓBERT BLAŠKO NA FOTOGRAFII Z KAMPAŇNE #105C ZA OBMEDZENIE GLOBÁLNEHO OTEPLEVANIA.

TAKMER JU NESTIHO

Roba z jeho mesta Umeå čakalo 40 minút cesty autom. Ďalších 40 potreboval na naloženie kajaku a oblečenie výstroja, ktoré boli na trase. Nezabúdajme, auróru chcel zachytiť z jazera.

„Veru, skoro som to všetko nestihol, k vode som prišiel, ako sa hovorí, len, len,“ spomína s úsmevom. Mal ale šťastie na veľmi intenzívnu auróru, ktorá sa navyše opakovala. „Vtedy mi odľahlo, keď som zistil, že sa vracia. Podmienky boli ako z rozprávky, krásny septembrový večer, takmer nehybná pokojná hladina jazera.“

TU ROBO ZAOSTRIL NA STROM A AURÓRA V POZADÍ DOTVORILA UMELECKÉ DIELO.

POMOHOL MU KAMEŇ

Rýchlo nasadol na kajak a vyrazil na vodu. Rozbalil fotoaparát. Bolo treba snímať na dlhú uzávierku. To znamená stlačiť spúšť na dve až tri sekundy. Vtedy si uvedomil ďalší problém. Fotoaparát musí byť takmer nehybný a jeho kajak kolísal jemný, ale predsa len vlnok.

Keď už tam ale bol, povedal si, že to nemôže zabaliť. „Rýchlo som musel niečo vymyslieť. Našťastie som videl z vody vyčnievajúce kamene. Zaprel som o ne kajak a začal fotiť,“ hovorí.

Snímky sa vydarili. Najskôr potešili Slovákov na Robovom profile sociálnej siete, neskôr medzinárodné publikum na špeciálnom účte, venovanému polárnej žiare.

PREČO ĽUDÍ TAK LÁKA?

Pre tých, ktorí ešte auróru naživo nevideli a možno nerozumejú, prečo za ňou cestuje

KTO JE

Róbert BLAŠKO?

Tatranec, vedec, biológ, nadšený skialpinista a športovec. Vyrastal v známej lomnickej lokalite Tri Duby. Skialpinizmus objavoval s ďalšou známou Tatrancou Andreou Saloňovou.

Vyštudoval Všeobecnú ekológiu na Prírodovedeckej fakulte v Košiciach. Študijný pobyt vo fínskom Oulu a prvé zamestnanie na pracovisku SAV v Starej Lesnej ho utvrdili, že sa chce venovať vede. Na doktorandské štúdiá tak zamieril do švédskeho mesta Umeå (Sveriges Lantbruksuniversitet). Po obhájení titulu PhD. tam ostal pracovať na ďalších projektoch. V zborníkoch nateraz nájdete jeho 6 vedeckých prác.

ROBO A NEUSTÁLE STRIEDANIE PRÁCE V LABÁKU A TERÉNE.

tolko ľudí, Robo pridáva spomienku, ako ju prvýkrát videl vo Fínsku.

„Je to tá chvíľa, keď ti z úst spontánne vyletí slovo wow! Keď ju vidíš, prepadá ťa pocit eufórie z tej prírodnej krásy, veľkosti, intenzity farieb a nezvyčajnosti.“ Podobný pocit zažil aj teraz na jazere.

SEVER, RAJ PRE KAJAKÁROV

Za vydarené snímky ďakuje Robo i kajaku. Ako sa dostal k nemu? „Ako každý, potrebujem si vyčistiť po práci hlavu. V Umeå pôsobí klub s dobrou partiou, tak som sa k nim pridal.“

Roba nadchýna počet možností, kde naň môže nasadnúť. „Veľmi lákavé je kajakovat' na mori pomedzi ostrovčeky, často sa ale vyberiem aj do delt riek, vtekajúcich do mora.“

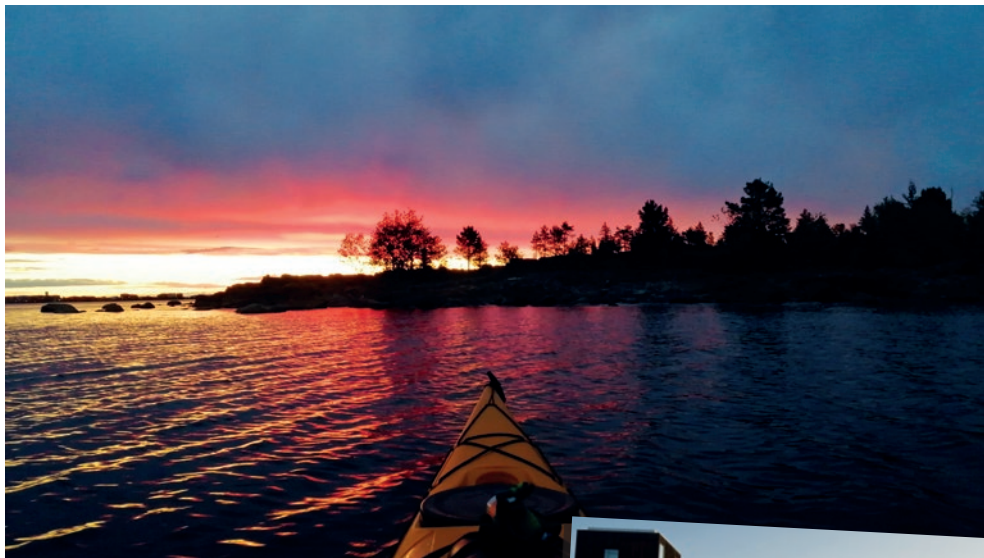
VYHRÁVAJÚ HORSKÉ JAZERÁ

Najradšej má ale horské jazerá. „Aj preto, že tam nájdem úplne priezračnú vodu,“ spresňuje. Zároveň mu trocha pripomínajú rodné Tatry a ich plesá. Za jazerami síce musí cestovať cez 300 kilometrov, na švédske pomery je to ale skoro akoby za rohom.

ČO JE AURÓRA?

Svetelný úkaz, ktorý podnecujú nabité častice slnečného vetra pri vstupe do atmosféry Zeme. Náraz atómov spôsobí vyššiu energetickú hladinu a tým produkciu svetla.

K úkazu dochádza najmä pri póloch Zeme kvôli optimálnemu uhlu magnetického poľa. Auróra nadobúda väčšinou zelenú a fialovú farbu.

EMOTÍVNE SÚ NA SEVERE AJ SNÍMKY ZÁPADU SLNKA. VERILI BY STE, ŽE TENTO ROBO „CVAKOL“ O 23:30?

POMÔČŤ SPOMALIŤ KLIMATICKÉ ZMENY

Hoci je to na ďalší samostatný článok, nedalo sa Roba neopýtať, čo to na tom ďalekom severe vlastne skúma?

Vo vedeckých profiloch v kolónke hlavný predmet záujmu uvádza: „Obeh uhlíka a dusíka v boreálnych (severských) lesoch a ich vzťah k pôdnym mikroorganizmom.“

Uff, neľakajte sa! Aj keď pre laika táto veta na prvé počutie môže znieť nezrozumiteľne, len čo ju Robo rozmení na drobné, vidíme čaro vedy a jej význam pre náš každodenný život. Áno, aj tu v Tatrách, v Poprade a Bratislave.

ABY LESY POHLCOVALI VIAC CO2

„Severské lesné ekosystémy predstavujú okolo tretiny všetkých lesov planéty a tým sa stávajú dôležitým skladiškom pre CO₂,“ hovorí. Zároveň ale platí, že v severskej tajge oproti lesom mierneho pásma rast stromov, a tým aj ich schopnosť pohlcovať uhlík, obmedzuje nízka prítomnosť dusíka.

A tu prichádza výzva pre vedcov. „V kontexte snáh spomaliť klimatickú zmenu sa javí dôležité poznať vzájomné pôsobenie uhlíka a dusíka, a teda aj to, ako ich my môžeme ovplyvňovať lesným manažmentom,“ pokračuje Robo.

EŠTE JEDNODUCHŠIE Povedané

Ako sa môžeme optimálne starať o lesy, aby pohlcovali čo najviac CO₂ a tak pribzdili klimatickú zmenu a jej následky? To sú otázky, na ktoré Robo s kolegami hľadá odpovede.

ĎALŠIA VÝHODA ŽIVOTA V UMEÅ. V ZIME SI V MESTE MÔŽETE ZAKORČUJOVAŤ DO SYŤOSTI.

RADŠEJ DREVENÝ STÔL AKO PLASTOVÝ

„Zvýšiť uskladnenie uhlíka v biomase a lesnej pôde sa dá napríklad výberom vhodných druhov dreven. Tiež pridaním dusíka, čiže prihnojením,“ vysvetľuje Robo. „Stromy sú zároveň obnoviteľný zdroj drevnej suroviny. Rozumným využitím dreva sa dá predísť emisiám, ktoré vznikajú pri výrobe iných materiálov,“ uvádza ďalší spôsob.

ĽUDIA NESTRESUJÚ

Okrem možností, ktoré Švédsko poskytuje vedcom, sme vyzvedali, čo Robovi imponuje na samotnej krajine. Spontánne „vypichol“ dve veci.

„Ľudia sú tu k sebe milí a nekonfrontační. Usmievajú sa, sú pokojní. Určite sa len tak nerozčúlia kvôli nejakej drobnosti. Lepšie sa tak i pracuje,“ vysvetľuje.

Ďalším plusom je akési naladenie spoločnosti proti predsudkom. „Či si z tej, či onej krajiny, tej, či onej farby pleti, pre väčšinu Švédov to nebude problém. Sú oslobodení od takýchto obáv,“ hovorí. Modrá Lanovka dodáva, že aj v jednom i druhom môžeme nájsť pre nás kúsok inšpirácie.

Fotografie: **Archív Roba Blaška**

UŽ CHÁPETE, ČÍM ROBA ZLÁKAL KAJAK?

ŠKODA OCTAVIA NOVEJ GENERÁCIE

ODHALTE, AKÁ JE ELEGANTNÁ

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

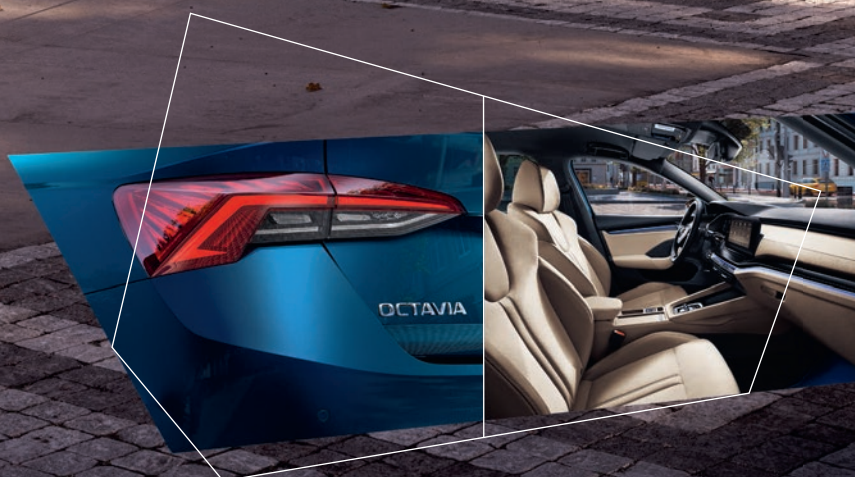

NADČASOVÝ DIZAJN

Ostro rezané FULL LED Matrix svetlomety,
19-palcové kolesá z ľahkej zliatiny
či ergonomické sedadlá s masážnou funkciou
si vás okamžite získajú.

Spoznajte celý rad revolučných novinek
na www.skoda-auto.sk.

SVOJOU CESTOU.

Kombinovaná spotreba a emisie CO₂ automobilov ŠKODA OCTAVIA: 3,91 – 6,7 l/100 km, 102 – 153 g/km. Ilustračné foto.

Váš autorizovaný predajca vozidiel ŠKODA:

Autonova, s.r.o., Priemyselný areál Východ 3406, 058 01 Poprad
Tel.: 052/451 31 09, skoda.predaj@autonova.sk, www.autonova.sk

AUTONOVA
s.r.o.

Nová ŠKODA OCTAVIA: PRIESTRANÁ, PRAKTICKÁ A ELEGANTNÁ AKO KUPÉ S EŠTE VÄČŠOU PONUKOU PRIESTORU A ELEGANTNÝM DIZANOM S LÍNIAMI V ŠTYLE KUPÉ. AJ S INOVATÍVNYMI ASISTENČNÝMI SYSTÉMAMI A INFOTAINMENTOM, OTVÁRA BESTSELLER ZNAČKY ĎALŠIU KAPITOLU SVOJEJ ÚSPESNEJ HISTÓRIE. ZDROJ: ŠKODA AUTO

ŠTÝLOVÁ

A PRAKTICKÁ ZÁROVEŇ

Stálica slovenských ciest z dielne českej automobilky prešla kompletnou premenou a ŠKODA tak ponúka už štvrtú generáciu svojho najpredávanejšieho modelu. Každému je jasné, že reč je o Octavii. Tá ponúka úplne nový dizajn, ešte väčšiu bezpečnosť a množstvo priestoru. Navyše prináša technologické vychytávky a inovatívne asistenčné systémy, ktoré sú vo vozidlách značky ŠKODA použité vôbec po prvýkrát.

VIAC MIESTA PRE PASÁŽIEROV AJ BATOŽINU ŠTVRTÁ GENERÁCIA MODELU OCTAVIA V POROVNANÍ SO SVOJOU PREDCHODKYŇOU NARÁSTLA DO DŽKY AJ DO ŠÍRKY A PRIAM ČARUJE S VNÚTORNÝM PRIESTOROM. ZDROJ: ŠKODA AUTO

Úplne nová OCTAVIA predstavuje to, čo by od auta chcela väčšina šoférov a cestujúcich. Prináša ešte väčší priestor, moderné technológie a asistenčné systémy, ktoré dávajú pocit maximálnej bezpečnosti. Narástla do dĺžky aj šírky, pribudlo viac vnútorného priestoru a v kombinácii s kvalitnými materiálmi a dlhými sedákmi maximalizuje pohodlie všetkých členov posádky. Navyše kufor bez problémov „zhltnie“ aj batožinu na veľkú rodinnú dovolenku.

INTUITÍVNE OVLÁDANIE

OCTAVIA ponúka až 10 palcový displej, ktorý je prehľadný a ľahko sa ovláda. Pod ním sa nachádza dotyková lišta, vďaka ktorej si poľahky nastavíte hlasitosť. Infotainment systém

môžete ovládať aj pomocou gesta. Poteší aj volant so 14 funkciami s možnosťou vyhrievania. Pre smartfóny sú popri bezdrôtovom nabíjaní k dispozícii nové odkladacie vrecká a päť konektorov USB-C.

BEZPEČNOSŤ JE PRVORADÁ

Nová OCTAVIA je jedným z najbezpečnejších kompaktných modelov, získala najvyššie hodnotenie nezávislého združenia NCAP. Niektoré s najmodernejším asistenčným systémom pre vyššiu bezpečnosť sú vo vozidlách ŠKODA použité vôbec po prvý raz. V prípade hrozacej zrážky pomáhajú nový Asistent vyhýbania či Asistent pre odbočovanie, ktorý pri odbočovaní vľavo dokáže pri hrozacej kolízii zastaviť vozidlo. Na zozadu prichádzajúce auto či cyklistu

upozorňuje funkcia Varovanie pri vystupovaní. Nové systémy vám tiež pomôžu udržať sa v jazdnom pruhu a oceníte aj upozornenie na autá v mŕtvom uhle.

ELEKTRIKA AJ KLASIKA

Octavia bude dostupná s naozaj rôznorodou paletou motorov. ŠKODA aj v tejto oblasti vo veľkej miere myslela na životné prostredie. Ponúka motory, ktoré sú úspornejšie a ekologickejšie než kedykoľvek predtým. Okrem vylepšených benzínových a naftových motorov budú teda k dispozícii aj hybridné pohony a taktiež pohon na zemný plyn. Vôbec po prvý raz vsadila aj na technológiu mild hybrid, vďaka ktorej sú nové benzínové motory ešte úspornejšie a emisie oxidov dusíka klesli až o 80 percent!

MODERNÉ TECHNOLOGIE PRINÁŠAJÚ POKOHDIE, ZÁBAVU A ISTOTU. INFOTAINMENT SYSTÉM JE MOŽNÉ ČIASŤOČNE OVLÁDAŤ GESTAMI, ALEBO POMOCOU ŠKODA DIGITÁLNEJ ASISTENTKY LAURA. VRCHOLNÝ INFOTAINMENT SYSTÉM COLUMBUS UMOŽŇUJE TIEŽ PO PRVÝKRÁT ZOBRAZENIE MAPY NAVIGÁCIE V INOM PŘIBLIŽENÍ NEŽ VYLEPŠENÝ A UŽÍVATEĽSKY PŘÍVETIVEJŠÍ VIRTUÁLNY KOKPIT S DISPLEJOM VO VEĽKOSTI 10,25". ZDROJ: ŠKODA AUTO

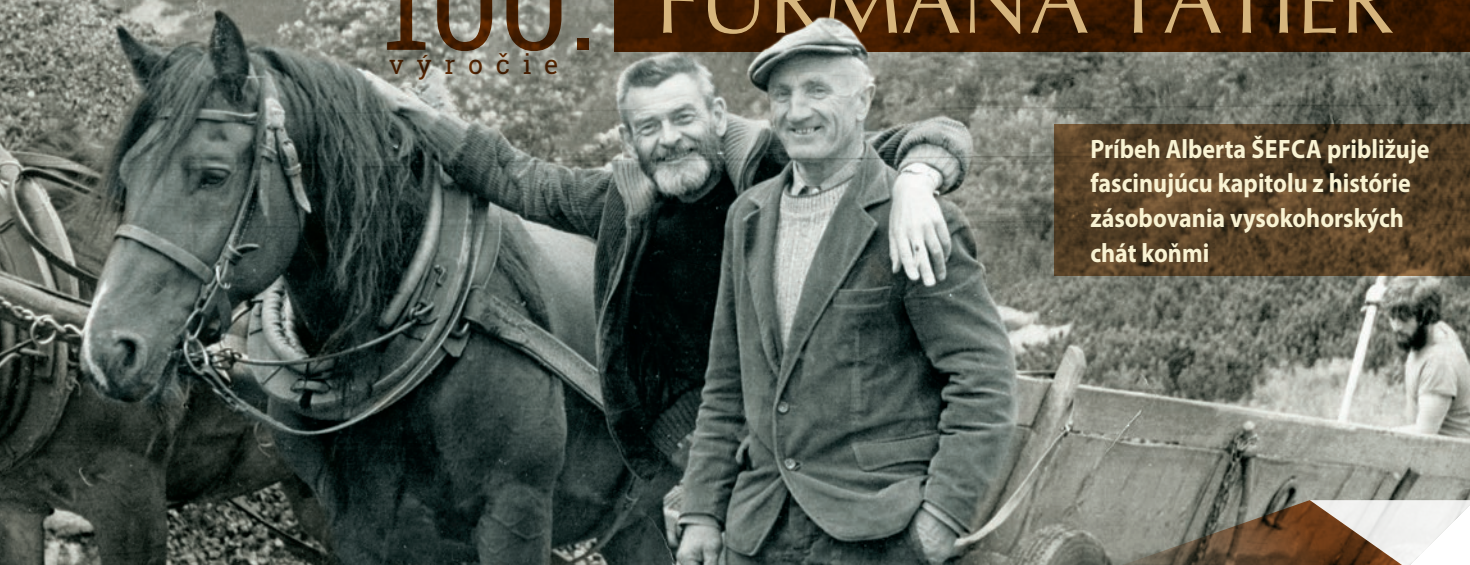
PRAKTICKÉ A POKOHDNÉ VYCHYTÁVKY, TO JE SIMPLY CLEVER. CESTUJÚCI NA ZADNÝCH SEDADLÁCH UŽ NEBUDÚ MUSIEŤ HĽADÁŤ ZAPADNUTÝ SMARTFÓN MEDZI SEDADLAMI, PRETOŽE SÚ PRE NICH PŘIPRAVENÉ DVE ODKLADACIE VRECKÁ PRE MOBILNÉ TELEFÓNY. ZDROJ: ŠKODA AUTO

Spomíname na posledného

100. FURMANA TATIER

v ý r o č i e

Príbeh Alberta ŠEFCA približuje fascinujúcu kapitolu z histórie zásobovania vysokohorských chát koňmi

ALBERT ŠEFC NA ZELENOM PLESE. KAMARÁTIL SA AJ S RODINOU ČESKÉHO HUDBOBNÍKA KARLA VAGNERA.

Poznáme to z cesty na Zelené pleso. Kráčame hore a oproti nám sa zjaví dymiaci gazík s nákladom. Niekedy v tej scénke vidíme i kus horskej romantiky.

A teraz si predstavte, že miesto gazíka tam vidíte záprah živých ťažných koní. Aké by to bolo?

Prítom až do roku 1988 to boli práve kone, ktoré zásobovali Chatu pri Zelenom plese.

Jedným tomuto remeslu z najodjadnejších a najdlhšie slúžiacich tatranských furmanov bol Albert Šefc. Dnes pri stom výročí jeho narodenia nám jeho deti Viera a Milan porozprávajú otcov príbeh.

Tí, čo kone pri tatranských chatách nezažili, si zacetujú v čase. Pamätníci si zase oživia spomienky a dozvedia sa mnohé zo zákulisia chát. Ide o pútavý príbeh, ktorý stihol inšpirovať aj filmárov a spisovateľov.

AKO SA ČLOVEK STANE TATRANSKÝM FURMANOM?

Albert Šefc bol v 18-ich rokoch postavený pred neľahké dilemy. Ako talentovaného ochotníckeho herca ho volali do národného divadla v Bratislave, tiež do Kanady za otcov pracovať. Vybral si tretiu možnosť.

NA CHATE S NÁČELNÍKOM HORSKEJ SLUŽBY JOZEFOM KORŠALOM A HOROLEZCOM VLADOM JURAŠKOM.

„Koňa treba mať rád, lebo kôň to vycíti! Ak sa gazda oň dobre stará, vždy je spol'ahlivý. Môže si byť istý, že sa s ním dostane hoc aj na Lomničák,“ Albert Šefc

zvieratá. Ak sa nejaké ocitlo v ťažkostiach, práve jeho volali gazdovia na pomoc.

Rozebnutú robotu však prerušil, víťazný február.“ Po znárodnení poľi Alberta presviedčali, aby ako veterinárny technik prišiel do družstva. „Odmietol. Bol proti komunistickým ideám, išiel preto radšej tou ťažšou cestou,“ pokračuje Viera.

V Kežmarku si kúpil domček a prenajal šesť hektárov poľa od gazdov, ktorí tiež odmietli družstvo. Keďže režim takých trestal povinnosťou nevyhodne odovzdávať kontingenty, musel sa obzerať po druhej robote. Ako inak, boli to znova kone. Tentoraz pri ťažbe dreva v Podspádoch.

VEĽKÁ PONUKA, NEZAVÁHAL

Prešlo však len pár mesiacov a od chatára Štefana Kovalčíka dostal ponuku zväzať tovar koňmi k Zelenému plesu. „Neváhal ani minútu, hneď začal,“ hovorí Viera.

ZAPOJENÁ CELÁ RODINA

Turisti v koňoch na túre videli najmä tú romantiku. Viera však odhaľuje i jej pozadie. Do furmanstva Albert zapojil celú rodinu. Dnes to možno moderne nazvať, že deťom dal na starosť logistiku.

„Koňom sme museli všetko pripraviť. Seno, ovos, šrot. Treba si uvedomiť, že kone otočili

ZAMILOVAL SA DO KONÍ

Zodpovednosť pomáhať rodine bez otca pomohla rozhodnutiu zostať doma. V Matejovciach pri Poprade si prenajal 8 hektárov poľa. „Kým v rodných Vikartovciach zapriahal voly, na novom sa rozhodol pre koníka,“ začína rozprávanie Viera Šefcová. Albert vtedy objavil aj talent liečiť

TAKTO VYZERALA NIEKEDY CESTA NA „BRŇČALKU.“ VTEDAJŠÍ NÁZOV CHATY PRI ZELENOM PLESE.

ALBERT ŠEFC NA CHATE PRACOVAL AJ S TATRANSKÝM PUBLICISTOM IVANOM BOHUŠOM MLADŠIM.

V ZIME SI KONE V HLBKOM SNEHU LAHNÚ NA BRUCHO, FURMAN TO MUSÍ RIEŠIŤ. NA SANIACH VIDÍME AJ LEGENDÁRNU TATRANSKÚ HOTELIERKU ZUZANU ŠEDIVÚ.

NAJŤAŽŠIA PRE KONÍKY BOLA JAR

Podľa vlastných slov Alberta Šefca, zachytených v TV dokumente „Podkova srdca môjho cvendžiaceho“, najťažším obdobím pre furmanov bola v Tatrách jar. „Lebo sa tam sneh topí s ľadom. Je to nebezpečné. Leto je krásne a milé, koniky sa len búrok a bleskov strašne boja,“ povedal filmárom.

TRAGICKÁ NEHODA, KONIEC FURMANOV V TATRÁCH

Práve na vrchole jedného leta v auguste 1985 prišiel náhly koniec. Albertov povoz pri jednom zvoze do doliny mal nehodu. Kone ho pravdepodobne stiahli z voza, narazil na kovové časti. Zranenia boli nezlučiteľné so životom. Albert Šefc odišiel v 65-ich rokoch, v plnej sile.

„Otec nikdy nespomínal dôchodok, určite sa naň nechystal,“ hovorí Viera. Bez tragickej nehody by furmanstvo v Tatrách trvalo pravdepodobne dlhšie. Tradíciu po otcovi ešte tri roky potiahol syn Janko, popri práci automechanika vynášky ale musel zanechať. Hoci od posledného zvozu s koňmi ubehli už tri desaťročia, Šefcovcom stále mnohí turisti hovoria, ako si na ich otca a jeho kone spomínajú.

ASI SA UŽ NEVRÁTIA

Mohla by sa tradícia furmanstva do Tatier vrátiť? Viera si myslí, že nie. „Ekonomika nepustí, autá a skútre vyhrávajú.“ Milan uvažuje, že možno ako atrakcia pre ľudí. Aj keď pripúšťa, že namietať by mohli ochranári. „I keď kôň znečisťuje prírodu, oproti autám násobne menej.“

V tejto súvislosti sa mu páči zámer nového ministra pôdohospodárstva vrátiť kone aspoň k ťažbe dreva, ktorá má byť bližšie k prírode.

ZAUJALO VÁS ROZPRÁVANIE

O POSLEDNOM FURMANOVI?

Albertovi Šefcovi sa bližšie venujú nasledujúce zdroje:

- Podkova srdca môjho cvendžiaceho, filmový dokument ČST, 1982
- Traja hostia do domu, Časopis Slovensko, 1985
- Tatranské siluety, Anton Marec, Vydavateľstvo MS, 2007
- Spomienka 65 rokov od postavenia chaty, Otto Rozložník, 2007
- Posledný tatranský furman, Tatranský dvojtyždenník, 2020

ALBERT ŠEFC V DEBATE S HERCOM MICHALOM DOČOLOMANSKÝM, KTORÝ V ROKU 1980 V TATRÁCH NATÁČAL FILM S „KONSKOU“ TÉMATIKOU „NOČNÍ JAZDCI“.

trasu k Zelenému plesu niekedy denne aj trikrát s nákladom cez 900 kil. Takýto výkon veru vyžaduje kvalitne sa najesť!“, upresňuje Viera.

Pripravené krmivo si Albert odnášal ku chate. Pri nej pobudol spravidla týždeň. Domov do Kežmarku s koňmi schádzaval na víkend.

Furmanská trasa začínala na Šalviiovom prameni. Vozil sa koks, drevo, sudy piva a suroviny do kuchyne. Albert Šefc zásoboval do jej vyhorenia v roku 1974 aj Kežmarskú chatu.

ZÁSOBÁREŇ ZÁŽITKOV

Milan, Viera s bratmi Jánom a Jozefom neostali len pri pomoci s krmivom. Otcove furmanstvo ich k horám primklo oveľa pevnejšie. Viera strávila niekoľko liet ako brigádnicka na chate, Milan s bratmi otca ako furmana zastupovali v plnej zbroji, ak mal iné povinnosti. „Nakoniec to nebolo až také ťažké, lebo kone boli naučené kde zastať, poznali každý kameň a zákrutu,“ smeje sa Milan.

SÚRODENCI VIERA A MILAN ROZPRÁVAJÚ SÚČASNÍKOM PRÍBEH SVOJHO OTCA.

ZAUČIŤ ZVIERATÁ

Dostávame sa k ďalšej činnosti, s ktorou deti pomáhali. Albert chodil po mladé kone až k Chebu. Na vysokohorských nosičov ich ale bolo treba vyučiť. „Otec mal špeciálne postupy, cvičili sme v náročnom teréne na poli. Neraz ale náhle ušli, bolo ich treba nájsť, doviest späť,“ spomína Milan.

TISÍCE NA ŠPECIÁLNE PODKOVY

Vysokohorské furmanstvo si okrem práce vyžadovalo aj investície. K podkovám museli pridávať i takzvané „vidiá“. „Jedno okutie stálo 1500 korún. Aby ste mali predstavu, ako učiteľka v škole som ja vtedy zarobila mesačne 1300,“ hovorí Viera. Okutie pritom vydržalo iba dva až tri mesiace! Hoci s furmanstvom Albert

„Práca je základ života a do každej veci treba mať chuť a náťuru, no a ja sa cítim vtedy najlepšie, keď som v práci, najzdravšie a najlepší, keď som v roboce,“ Albert Šefc

dosahoval istý obrat, ako súkromne hospodáriacemu roľníkovi mu socialistický štát veľa nenechal. „Platil veľké dane, o odčítaní nákladov nemohlo byť ani reči.“

VASIL BIĽAK SA NEZMOHOL NA SLOVO

Nechuť k režimu Albert netajil. Ilustruje to aj príhoda s Vasilom Biľakom. Tento popredný člen Komunistickej strany sa vybral k Zelenému plesu. Albertovi sa prihovril otázkou, ako sa mu darí. Spontánne odpovedal: „Robota nie je zlá, len tie *** komunistické ma zdieľajú z čoho len môžu, ...“ Ani takýto ortodoxný komunista sa nezmohol na slovo a odišiel.

HERECTVO MU OSTALO

Viera si spomína ešte na jeden rozmer otcovej práce. Furmanstvo v jeho podaní malo okrem dopravného i spoločenský rozmer. „Mal to v sebe. Každému sa prihovoriť, dať do reči, zabaviť. Vedel sa priblížiť ľuďom svojou spontánnosťou,“ hovorí.

Pre priateľov, ak ich stretol na trase, mal pripravenú aj slaninu a horský prípitok. Aj preto rodina spoznala veľa ľudí, ktorí ju potom navštevovali, ak boli nablízku.

PRE TURISTOV BOLI KONE NA CESTE NA TATRANSKÉ CHATY ROMANTICKOU IDYLKOU.

ALBERT ŠEFC S MANŽELKOU ANNOU A SVOJIMI TÁTOŠMI. KOŇOM DÁVAL MENÁ TYPICKY ĽUDOVÉ, PEJKO A KEŠEL.

3X Ivan URBANOVIČ

Čo majú SPOLOČNÉ a v čom sa ODLIŠUJÚ traja nositelia známeho tatranského mena?

VŠETCI SPOLU.

V Tatrách poznáme viac mien, ktoré k nim neodmysliteľne patria. Pri mene Ivan Urbanovič je ale nezvyčajná ešte jedna vec. Stretávame tu až tri osoby, ktoré ho nosia.

Zdalo sa nám zaujímavé zastihnúť všetkých troch Ivanov pri jednom stole. Vyzvedali sme, čo majú spoločné, v čom sa navzájom inšpirujú a kde sa naopak vybrali odlišnou cestou.

Predstavujeme otca, syna a vnuka. Tri generácie známej horolezeckej rodiny.

IVAN URBANOVIČ, NARODENÝ 1932

Narodil sa na Liptove, pod Tatry prišiel za štúdiom. Na Baťovej škole vo Svite stretol Ivana Gálfyho, spolu začali objavovať hory. Najskôr ako turisti, rýchlo ale prešli k lezeniu. Ivanovi vtedy učarovala i fotografia.

Lezecká dvojica sa zlepšovala, bežné trasy vystriedali prvovýstupy. Ivan Urbanovič ich má v Tatrách v zápise desiatky. „Cez kontakty s inými lezcami sme sa dostali do národného mančafu,“ spomína.

Tam ho čakali historické úlohy. Najskôr sa podieľal na expedícii na najvyšší vrchol Hindukúšu Tirič Mír. „Táto sedemtisícovka bola akési predpolie na vylezenie prvej osemtisícovky pre človeka z Československa,“ spresňuje.

Prvý z Československa

Voľba padla na Nanga Parbat. Prvý pokus pre zlé počasie v r.1969 nevyšiel, repete o dva roky už áno. Vďaka Urbanovičovej vášni fotografovať je tento mílnik kvalitne zdokumentovaný vrátane knihy. Ivan Urbanovič bol dlhé roky profesionálnym záchranárom Horskej služby.

IVAN URBANOVIČ ODMIETA NA DŮCHODKU ODPOČÍVAŤ. V 87-ICH ROKOCH MÁ VIAC AKTÍVIT AKO MNOHÍ TRIDSIATNIČI.

Aktívny je i dnes vo veku 87 rokov. Po Tatrách stretnete s fotoaparátom, vo svojom vydavateľstve Tatracylimbing vydáva horské kalendáre a pohľadnice.

Nové projekty

Na rok 2021 pripravuje dve zaujímavé výstavy. Jednu pri príležitosti 50. výročia výstupu na Nanga Parbat. Druhá zdokumentuje 100 rokov horolezectva na Slovensku. „O prácu mám postarané, čakajú ma hodiny v archíve,“ hovorí s úsmevom.

IVAN URBANOVIČ, NARODENÝ 1960

V športe nasledoval otca a začal liezť. Kým otec s Ivanom Gálfym, on s Gálfyho synom Robom (na snímke vpravo).

Obaja sa čoskoro začali sústreďovať na skialpinizmus, kde dosiahli najväčšie úspechy. „Jednak pre nás v Tatrách už prvovýstupov neostalo veľa, a to lyžovanie nám išlo trochu lepšie,“ smeje sa.

Prvý na lyžiach zo strechy Pamíru

Okrem iných „kopcov“ sa Ivanovi s Robom Gálfym podarilo „prvozlyžovať“ Prostredný hrot a Pik Lenina (7 134 m n.m.) cez Lipkinove skaly.

Skialpinistická literatúra oceňuje aj Urbanovičove zlyžovanie Mont Blancu du Tacul, Štitu štyroch v Tadžikistane a Kazbeku v Gruzínsku.

Osobne si zo svojich výkonov najviac cení prvý československý

IVAN URBANOVIČ ML. S ROBOM GÁLFYM (VPRAVO) USKUTOČNILI SKIALPÝVÝ PRVOZJAZD ZO STREDOHROTU. AĽ PRE TIETO SKÚSENOSTI VIE DNES ZÁKAZNÍKOM VO SVOJOM OBCHODE DOBRE PORADIŤ.

výstup na Gasherbrum 1 s Robom Gálfym a Ferrom Šoltésom alpským štýlom. Ten sa tiež pokúsili zlyžovať, v celej dĺžke sa to však nepodarilo.

Po týchto športových úspechoch ho profesionálne zlákal obchod so športovými potrebami. Nájdete ho v centre Starého Smokovca. Pôsobí aj ako horský vodca.

IVAN URBANOVIČ, NARODENÝ 1993

Ako jediného z troch Ivanov ho závodne lákal kolektívny šport, hokej. Do kopcov ale chodí, miluje skialpové pásy. Od starého otca Ivana, ktorý bol starostom Novej Lesnej, zdedil záujem o komunálnu politiku. V 25-ich rokoch sa stal historicky najmladším poslancom mesta Vysoké Tatry. „Motivovalo ma zlepšiť stav a estetiku tatranských priestranstiev, aj keď v samospráve sa pokroky dosahujú pomaly,“ hovorí. Po otcovi zdedil zase vľahu k podnikaniu. V Smokovci vedie malú gastro prevádzku.

Pletú si ich?

Nedalo sa neopýtať, či sa vďaka identickému menu nedostávajú do zaujímavých situácií? „Samozrejme, neustále! Synovi zavolajú, že potrebujú otcove pohľadnice, mne zase, či si vyzdvihnem dodávku mäsa,“ smeje sa Ivan Urbanovič mladší.

Riešiť tieto „zamotoance“ je ale ľahké. „Máme dobré vzťahy, informácie okamžite posunieme pravému adresátovi.“ Aby toho nebolo málo, aj Ivanova dcéra sa volá, ako inak...? Ivana.

Meniny oslavujú v jeden deň. Narodeniny skoro tiež. Ivan Urbanovič mladší a najmladší sa narodili totiž len jeden deň po sebe.

IVAN URBANOVIČ NAJML. SA V 25-ICH ROKOCH STAL HISTORICKY NAJMLADŠÍ POSLANEC MESTA VYSOKÉ TATRY.

Partia na Sliezskom dome si osvojuje grify filmového

REMESLA

O rozmanitom živote v horskom hoteli

Predstavte si, že sa venujete svojej roboty v horskom hoteli a zrazu sa na 7 dní stanete súčasťou filmového štábu s veľkým rozpočtom.

Presne to sa stalo partii na Sliezskom dome. Do Tatier prišli natáčať najväčšie hviezdy indického Bollywoodu psychologický thriller menom Chehre.

Manažér Sliezkeho domu Peter Andráš hovorí, že takéto „filmovačky“ sú pre nich veľkým dobrodružstvom.

„Pracujeme so štábom“

„Lebo my sa stávame súčasťou filmového štábu. Ak teraz v ňom Indovia mali 20 vysielaciek, šesť dali nám, aby sme koordinovali úkony, vzájomne si dávali inštrukcie,“ hovorí.

Všetko vychádza z toho, že pri výrobe veľkofilmu je treba prísne dodržať termíny. Inak by sa to množstvo scén nepodarilo natočiť včas. Náklady by stúpili o stotisíce eur.

Čo z toho vyplýva?

„Pri tomto neuveriteľnom hektickom vypätí filmári potrebujú od nás mať ten pocit istoty, že všetko do seba zapadne, že to zvládneme, že ani raz nepochybíme,“ spresňuje Peter. Ľahko sa povie, ťažšie urobiť. V zime, keď na Sliezskom dome dokáže vietor so snehom zatarasiť cestu za 2 minúty, to nie je vždy hračka. Aj teraz to ale Tatranci zvládli.

„Osobné poďakovania od Indov boli veľmi srdečné. Dokonca sa rozhodli dať naše logo do titulkov, hoci sme nemali žiadnu takú dohodu,“ pokračuje.

DO TATIER ZAVÍTALI NAJVÄČŠIE HVIEZDY BOLLYWOODU. V STREDE S OKULIARMI AMITHAB BACHCHAN.

PETER ANDRÁŠ VERÍ, ŽE SA OBJAVÍ SCENÁRISTA, KTORÝ Z VELICKEJ DOLINY BUDE CHIEŤ AJ LETNÉ SCÉNY.

Už majú know-how

Prečo sa popredný bollywoodský štáb vyberie natáčať horské scény do Tatier, keď aj v samotnom filme štíty predstavujú Himaláje? „Našou výhodou je, že sme hotel so všetkým, čo k tomu patrí, ale len sto metrov od dverí máme tú autentickú vysokohorskú divočinu. Ak by natáčali priamo v divočine mimo hotela, vyšlo by ich to drahšie,“ vysvetľuje Peter.

Aj preto Sliezsky dom vyhľadáva čoraz viac svetových filmárov. Pred Indmi tam napríklad zavítal Netflix so svojim vianočným filmom. „Náš tím sa tak učí potrebným grifom. U filmových producentov získavame povest, potom nás odporúčajú kolegom,“ hovorí Peter.

NA SLIEZSKY DOM CHODÍ NATÁČAŤ AJ NETFLIX. TEN SVOJU ROZPRÁVKU UVEDIE NA VIANOCE.

NATÁČANIE V PLNOM PRÚDE. FILMÁRI NA SLIEZSKY DOM PRICHÁDZAJÚ NAJMAJ KVÔLI ZIMNÝM SCÉNAM. NA SLIEZSKOM DOME NATÁČALI SCÉNU PADAJÚCEHO MUŽA Z ÚTESU. FILM CHEHRE UVEDÚ AJ SLOVENSKÉ KINÁ.

Vie, ako na to

Napríklad Dominik Ferenc si už vytvoril svoj patent, ako presúvať filmové štáby s technikou. Niekedy sa pritom aj zasmieja. „Například, keď sa všetci Indovia pri nástupe vždy zhlukli k nám a nechceli ísť hore so svojimi šoférmí, hoci tiež vedeli manévrovať v horskom teréne.“ Veľké poďakovanie patrí aj obchodnej manažérke Marcelle Galikovej. „Bola mozgom celej operácie, všetko koordinovala cez telefóny medzi desiatkami ľudí,“ dodáva Peter Andráš.

Mega hviezdy

Abyste si vedeli predstaviť atmosféru natáčania, treba vysvetliť, že vo filme Chehre hrajú najväčšie hviezdy Bollywoodu. „Ide o trh, ktorý má 2 miliardy divákov, len v Európe hercov nepoznáme. Napríklad hlavná postava filmu Amithab Bachchan má na Instagrame 14 miliónov followerov,“ spresňuje Peter Andráš. Vo svojich 77-ich rokoch má za sebou 232! celovečerných filmov a 10 TV seriálov. Je hviezdou formátu Toma Hanksa, či Brada Pitta.

S tým súvisia aj ďalšie veci. „Ak viete, že na skútri im prenášate techniku v hodnote nad milión eur, ... tréning pocitu zodpovednosti je to výborný,“ dodáva Peter.

Na natáčani sa mu páčilo, že vznikli i skutočné priateľstvá. Poľská časť koprodukčného štábu Petra dodnes kontaktuje a príde aj na súkromné pobyty. Indický kuchár zase tatranskú osádku pozval do svojej reštaurácie vo Varšave.

Nové skúsenosti pre kuchárov

Vďaka filmu si kuchári Sliezkeho domu vymenili skúsenosti so špičkovým indickým kuchárom Ashokom. Indovia si varili svoje jedlo, horský hotel im poskytol časť kuchyne. „Naši kuchári sa s ním hneď pustili do odborných debát, vymieňali si informácie. Mne tiež indické pochúťky plné kari korenia veľmi chutili,“ povedal Peter Andráš.

PRVÁ EXTRALIGOVÁ MEDAILA V ÚLOHE KAPITÁNA. JURAJ SIMČÁK S DIPLOMOM V RUKU. O TITUL V SÚŤAŽI HRÁ OSEM NAJLEPŠÍCH TENISOVÝCH KLUBOV SLOVENSKA.

PARTIA HRÁČOV SI NA JURAJA AKO KAPITÁNA RÝCHLO ZVYKLA A AKCEPTUJE HO.

LUKÁŠOVI KLEINOVÍ IDE TO TO LETO KARTA. PO ZVLÁDNUTEJ EXTRALIGE HO POVOLAL DOMINIK HRBATÝ DO DAVISCUPOVÉHO TÍMU

Juraj SIMČÁK rozpráva o zmene z hráča na kapitána

Profil:

Tatranec získal najskôr 4 medaily tenisovej extraligy s raketou v ruke, teraz pridal prvú z lavičky ako kapitán

Zaujímavé a inšpiratívne príbehy prinášajú Tatry aj v športe. Len pred tromi rokmi Juraj Simčák získal posledné striebro v extralige ako hráč, teraz pridol prvú bronz ako kapitán mužstva.

Z najvyššej ligovej súťaže mu chýba už len zlato. „Áno, to je náš cieľ. Nebude to ľahké, ale je to reálne,“ hovorí o pláne na najbližšie roky. Štyri medaily získal ako hráč klubu, ďalší bronz už ako kapitán.

HRÁČ A KAPITÁN, DVA ODLIŠNÉ SVETY

Na otázku, ktorá pozícia je náročnejšia, odpovedá nasledovne: „Po fyzickej stránke samozrejme hráčska, celkovo je bezpochyby väčšia fuška viesť mužstvo.“

Nedá sa tomu čudovať. Juraja čakalo množstvo úloh. Najskôr treba zložiť dobré mužstvo, riešiť náhle výpadky hráčov, dopredu hľadať riešenia pre tento prípad. Práca kapitána začína už niekoľko mesiacov pred samotnými zápasmi.

Na nich musí časovo koordinovať rôzne činnosti. Zabezpečiť, aby tímu sadla rozohrávka a regenerácia. „Ide zdanlivo o drobnosti, ale tie vedú ovplyvniť výsledok, či zápas vyhráme, alebo nie,“ hovorí Juraj.

Dôležité je tiež určiť optimálne nasadenie hráčov na jednotlivé zápasy. „Niekedy sa dá zmeniť

poradie, ako to umožňuje súpiska, kto bude proti komu hrať. V tejto veci ma ale zaujíma i názor chlapcov,“ spresňuje.

Kapitán dáva i taktické rady. „Vnímam to ako môj doplnok, lebo v extralige hrajú vyzretí borci, ktorí majú svoj štýl hry.“

INÁ AKO BEŽNÉ TURNAJE

Čo sa mu teda na novej pozícii najviac páči? „Tenis je veľmi individuálny šport, celý rok hráš za seba. Práve extraliga ako jedna z mála vytvára a utužuje vzájomné vzťahy. A to nielen v rámci tímu, ale aj so súpermi. Na finálový turnaj sa celý rok tešíme,“ hovorí.

VEČNÝ RIVAL SLÁVIA

Tento rok Tatranec získali bronz výhrou 4:1 nad „Drakmi“ z Matúškova. Juraj hovorí, že ani finále nebolo ďaleko. „Hoci prehra s STU Slávia Bratislava 0:5 znie jasne, išlo o tri trojsetové zápasy, pričom náš Jaroslav Pospíšil mal dva mečbaly. Stačilo málo a všetko mohlo byť inak,“ dodáva. Slávia je štvornásobný víťaz extraligy

v rade, na súpiske má vždy niekoľkých reprezentantov. Hrajú za ňu Gomboš, Horanský, Molčan.

Práve Jaroslav je historickým postavením v rebríčku ATP najlepším hráčom nášho klubu. Všetci ho nazývajú srdciarom. „Neodradila ho ani korona, keď sa mal medzi jednotlivými zápasmi vracat domov do Česka. Našťastie po začiatku prvého zápasu obmedzenie ostat v krajine len 48 hodín zrušili,“ smeje sa Juraj.

Hráči, ktorí prispeli k bronzu, boli Lukáš Klein, Jarda Pospíšil, Dominik Šproch, Michal Pažický, Róbert Janúch, Matúš Hadídom, Samuel Galdun.

NADŠENEC FITNESS

Veľkou Ďurovou záľubou je fitnesscentrum, ktoré založil v Tatranskej Lomnici v roku 2017. „Hlavným účelom bolo mať ho pre tréningy tenistov klubu, prístupné je ale aj pre Tatranecov a turistov v horách,“ hovorí. Najväčšia výzva bola správne zložiť náradie a stroje. „Tu mi veľmi pomohli dvaja majitelia veľkých ftiiek, bez ich rád by to bolo ťažké. Biznisom sa to nazvať nedá, pre mňa je to ale hobby, ktoré ma veľmi baví.“

VO SVOJOM FITNESSCENTRE V TATRANSKEJ LOMNICI.

AKO HRÁČ SI ZAPISOVAL BODY AJ V RANKINGU ATP.

JURAJ SIMČÁK A TENIS

- Tenis začal hrať ako štvorročný
- Najväčší úspech: Majstrovstvá Slovenska 3. miesto v dvojhre a štvorhre
- Extraliga: 2 striebra, 3 bronzy
- Najlepšia pozícia v rebríčku ATP: 1614
- Prize money v ATP: 5 192 USD
- V 23-och rokoch sa stal profesionálnym trénerom kategórie C a sparring-partnerom profesionálnych hráčov
- V Tatranskej Lomnici založil a vedie fitnesscentrum

TUŠÍTE, ČO JE TO SELFICINO?

Máte radi kapučino? Chcete si ho vychutnať trochu inak a aj sa zabaviť? Recept sa volá selficino. Nájdete ho v Tatranskej Polianke.

Vysvetliť, o čo ide, je jednoduché. Pred tým, ako barista vloží kávu do stroja, vás vyfotí. Špeciálny kávovar fotku spracuje na pene kapučina do autentického portrétu. Úplne verný obraz!

Deti namiesto kapučina dostávajú kakaový nápoj bez kofeínu. Fotografia na pene vzniká pomocou tmavého prášku.

MARIÁN BIZUB SPUŠŤA PROCES „VÝROBY“ SELFICINA.

Predstavujeme novú zábavku v tatranskej digitálnej galérii.

VÝSLEDKOM JE VERNÝ PORTRÉT V KAPUČINE! TENTO RAZ SI HO VYCHUTNAL TOMÁŠ TIŠŤAN Z MODREJ LANOVKY.

V Poliankove sa sústreďia aj na takéto doplnkové prekvapenia. „Sme digitálna galéria, kde hosťom ukazujeme rôzne interaktívne expozície a „pohyblivé“ obrazy rozšírenej reality. Chceme, aby sa toto naše poslanie odradkávalo aj v našej káve,“ smeje sa spolukurátor výstav v Poliankove Marián Bizub.

LATTE ART S PRESNOSŤOU

Latte Art, teda kreslenie rôznych obrázkov do kávy, je známe baristické umenie. Na verné portréty s presnosťou fotografie treba už ale prístroj. Návštevníci si do svojho nápoja však môžu zvoliť ľubovoľný obrázok, nielen selfie.

Len pár dní ukázalo, že nápad ponúkať selficina v Poliankove nemôžu ľutovať. Malým a veľkým prináša zábavu. „Zážitok z pitia kapučina je intenzívnejší. Ľudia sa smejú, fotia sa, komentujú, rozprávajú sa, svoje podobizne v kapučine posielajú priateľom, zdieľajú na svojich facebookoch,“ rozpráva Marián.

Celý postup sme otestovali na vlastnej koži a môžeme potvrdiť. Je to zábava a tiež veľké prekvapenie, keď svoju tvár zrazu vidíte v šálke s kapučinom, ako keby ste sa pozerali do zrkadla.

PRAVIDELNÁ ZASTÁVKA

Poliankovo prestáva byť len digitálnou galériou, kde sa zastavíte raz do roka pozrieť si aktuálnu expozíciu. Pre mnohých sa stáva aj pravidelnou zastávkou na kávu, napríklad na ceste zo Štrbského Plesa do Smokovcov. Hovorí o tom aj Milan Kováč z Nitry. „Nie sme tu prvýkrát, vždy tu nájdeme niečo nové. Naše vnúcatá sa tu nikdy, ale nikdy nenudia!“ V Tatranskej Polianke sme ho stretli s vnúčatami Natálkou, Júliou a Borisom.

NOVINKA ČÍSLO DVA

Pridávame informáciu aj o ďalšej novinke. Ľubo Korenko splnil sľub a rozšíril svoju výstavu „pohyblivých obrazov.“ Teda diel, ku ktorým priložíte tablet a tie sa začnú hýbať. Pribudli mnohé tatranské motívy a zvuk. Zbytočne opisovať, treba si ju prísť pozrieť na vlastné oči. Všetci ste pozvaní.

POSTUP: AKO NA SELFICINO?

ZÁKLADOM JE PRIPRAVIŤ KVALITNÚ ZNAMENITÚ KÁVU.

POTOM PRICHÁDZA NA RAD NAMIETAŠIE TEJ PRAVEJ KÁVOVEJ PENY.

UMENÍM BARISTA JE PENU POTOM SPRÁVNE UMIESTNIŤ NA PVRCH KÁVY.

POSLEDNÝM KROKOM JE „TLAČ“ PORTRÉTU DO PENY.

ŽIADNE PREKVAPENIE, SELFICINO JE VEĽKOU ZÁBAVOU PRE DETI. VŠAKOVAKÉ GRIMASY SÚ DOVOLENÉ! BARISTA SA NA OKAMIH STÁVA FOTOGRAFOM. NA SVOJE SELFICINO SA V POLIANKOVE TEŠIA SESTRY JÚLIA S NATÁLKOU A BRATRANCOM BORISOM.

STARÝ OTEC DETSKEJ TROJICE MIROSLAV KOVÁČ SI PRVÝ „PENOVÝ“ PORTRÉT ZAZNAMENÁVA NA MOBIL.

DO ŠPECIÁLNEHO KÁVOVARU PATRI ŠPECIÁLNA KÁVA.

VIETE, ČO ZNAMENÁ HUSCHWAI?

V samom centre Smokovca vzniklo miesto, kde sa môžete stretnúť s rodinou, posediť si a porozprávať s priateľmi. Predstavujeme vám HUSCHWAI.

Možno povedať, že Huschwai je mladším bratom reštaurácie Central - Starý Šmakovec. Nájdete ho hneď vedľa. I za jeho vznikom stojí Vlado Mikolaj.

Huschwaiu Vlado zámerne nedal žiadny prívlastok ako kaviareň, cukráreň, či bar. „Iba a len Huschwai, lebo je všetkým dokopy. Ráno si v ňom dáte sladké, alebo slané raňajky, počas dňa kávu a zákusky a tatranský horský večer si vychutnáte s partiou pri pohárikú rumu,“ hovorí.

Hoci je otvorený len krátko, takmer každý hosť sa pýta na meno. **Prečo Huschwai?** Vlado chcel názov spojiť s históriou Starého Smokovca. „Po nociach som študoval historické materiály. Keď som narazil na Hushwai, bolo rozhodnuté“ smeje sa.

Tatranský keltský bôžik

Huschwai bol pohanský bôžik, zodpovedný za dobývanie železnej rudy najstarších osadníkov Tatiar z čias keltského osídlenia. Starí Slovania tohto bôžika neskôr nazývali Zmokom, z ktorého postupne vzniklo slovo Smokovec. Huschwai v Tatrách ostal prítomný ako geografický názov aj po odchode Keltovej. Huschwaiom dlhé desaťročia nazývali háje pri Smokovcoch.

HOSTIA SA PÝTAJÚ NA PŮVOD NÁZVU HUSCHWAI. HOVORIA, ŽE SA IM PÁČI.

Nová úloha pre patróna baníkov

Vlado chcel takto Huschwaia Tatrancom vrátiť. Poprosil ho ale plniť nové úlohy. „Chceme, aby ako tatranský bôžik tentoraz väbil ľudí na naše sladké pochúťky, kávu a nápoje. Lebo život by mal byť aj o užívaní a vychutnávaní si, najmä na dovolenke. Na nej treba zabudnúť na všetky diéty,“ dodáva.

Práve s cieľom dať hosťom hlboký zážitok tvorili celý koncept Huschwaia od interiérového dizajnu až po ponukový lístok.

Pozrite si kávovar!

„Veľkou špecialitou je, dovoľm si povedať, znamenitý a špičkový kávovar San Remo. Podľa neho sme dokonca dotvárali aj interiér.“ Jeho odtiene zosilňujú atmosféru slávnej historickej budovy dnešného Centralu, ktorú otvorili ako kúpeľný dom v roku 1903.

Mokarico a 9 Grams

Z káv ponúka Huschwai prémiovú taliansku značku **Mokarico** z Florencie a domáce mleté zmesi od žilinskej partie **9 Grams Coffe**. „Títo kávoví fanatici zbierajú zrnká z celého sveta, doslova sa s nimi hrajú, aby vytvárali znamenité kombinácie,“ pozýva Vlado tieto nápoje ochutnať.

VLADO SI OTVORENÍM HUSCHWAIU SKOMPLETIZOVAL PROFESIONÁLNY SEN, KTORÝ ZAČAL ŠMAKOVCOM. MALOU STAROSŤOU NAVYŠE JE TERAZ LEN STRÁŽENIE KÍL ČERSTVEJ ČOKOLÁDE JE ŤAŽKÉ ODOLAŤ :)

ZÁKUSKY SÚ Z NAŠEJ KUCHYNE OD NAŠHO MAJSTRA CUKRÁRA.

NAJVÄČŠIA PÝCHA HUSCHWAIU. NEOBYČAJNÝ KÁVOVAR SAN REMO.

Zákusky z vlastnej dielne

Pýchou Huschwaia je vlastná príprava koláčov. „Aby boli čerstvé, priamo od majstra cukrára a autentické smokovecké,“ vysvetľuje Vlado.

Do tretice, z nápojov tu nájdete tie s ťažším „charakterom.“ Teda rôzne prémiové rumy, whisky a gin toniky. „Vyslovene chceme vytvoriť atmosféru nefalšovaného baru s noblesou a tú určuje i ponuka drinkov,“ dodáva. Ako keby ste si trochu zacetovali v čase a v bare počuli spievať Františka Krištofa Veselého.

Tak ako v Šmakovci, Vlado s kolegami miluje rozprávať sa s hosťami. V prípade otázok, pripomienok a nápadov neváhajte v Huschwai ich všetky povedať! **Ste všetci pozvaní!**

KVALITNÝ NÁPOJ A PROSTREDIE DÁ DEBATÁM VÝNIMOČNÚ ATMOSFÉRU.

Inzercia

Zákusky vám

z Huschwaia aj dovezú!

Ak vám koláče z Huschwaia zachutia, môžete si ich vychutnať aj na svadbe, bankete, narodeninovej párty, či inej akcii. Pripravujú vám ich podľa vašich želaní a dopravujú. **Podrobnosti a objednávky na čísle: 0911-436-556**

Modrá Lanovka – Časopis, s ktorým zažívate Tatry na plný dúšok.

Redakčná rada: Tomáš Tišťan, Róbert Gálfy, Peter Simčák. Foto, ak nie je uvedené inak, Modrá Lanovka a archív respondentov. (c) 2020. Kontakty: facebook.com/modralanovka; 0948-234-800; tomas.tistan@outlook.com / Dizajn: Lukáš Mlynárik - TabitaArt

Vydavateľ: OZ Dobrý základ – FB, Tatry. Lomnica 125, 059 60 Vysoké Tatry, IČO 423 431 27; Modrá Lanovka / občasník / vydanie júl 2020 / náklad: 5 000ks / porad. č.: 1 / Ročník 3 / NEPREDAJNÉ / *Pre návštevníkov a obyvateľov Vysokých Tatier bezplatne / EV 5604/17 / ISSN 2585-8394